

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7

The 7th STOU National Research Conference

ความต้องการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการเรียนการสอนของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 1

The Needs for Using Electronic Media for Instruction of Primary Level Teachers
in Schools under Chachoengsao Primary Education Service Area Office 1

ธนรรณธ์ ลักษณะบวรวงศ์ (Thanunporn Lakkbowornwong)¹ วรางคณา โตโพธิ์ไทย (Varangkana Topothai)²

ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ (Taweewat Watthanakuljaroen)³

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการเรียนการสอนของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนระดับประถมศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 310 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความต้องการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการเรียนการสอนของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย ปรากฏว่า ครูผู้สอนระดับประถมศึกษามีความต้องการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการเรียนการสอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในแต่ละด้าน ได้แก่ (1) ประเภทของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้เพื่อการเรียนการสอน คือ แผ่นวีซีดีและแผ่นดีวีดี (2) วัตถุประสงค์ของการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ คือ เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้ได้ง่ายและสะดวก (3) ประโยชน์ของการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ คือ ช่วยลดช่องว่าง ระหว่างการศึกษาในเมืองและชนบท สร้างความเท่าเทียมกันระหว่างผู้เรียน (4) การสนับสนุนของผู้บริหาร คือ ต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนจัดหาวัสดุอุปกรณ์และสื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสม และ (5) การพัฒนาตนเองของครู คือ ครูต้องการแสวงหาความรู้และประสบการณ์ใหม่ๆ เกี่ยวกับเทคโนโลยี

คำสำคัญ ความต้องการ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ การเรียนการสอน ประถมศึกษา

¹นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช nay.thanunporn@gmail.com

²รองศาสตราจารย์ ประจำสาขาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช wtaweewat@hotmail.com

³รองศาสตราจารย์ ประจำสาขาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช varangkana2504@gmail.com

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7
The 7th STOU National Research Conference

Abstract

The purpose of this study was to investigate the needs for using electronic media for instruction of primary level teachers in schools under Chachoengsao Primary Education Service Area Office 1. The research sample consisted of 310 primary level teachers teaching during the first semester of the 2017 academic year. These were obtained by stratified random sampling. The employed research instrument was a questionnaire on the needs for using electronic media for instruction of primary level teachers in Chachoengsao Primary Education Service Area Office 1. Statistics employed for data analysis were the percentage, mean, and standard deviation. Research findings showed that the overall need for using electronic media for instruction of primary level teachers was at the high level. When specific aspects of the needs were considered, all of them were found to be at the high level, with items receiving the top rating mean in each aspect being mentioned as follows: (1) in the aspect of types of electronic media to be used for instruction, the item was that of VCDs and DVDs; (2) in the aspect of objectives of using electronic media, the item was that to enable the students to learn more easily and conveniently; (3) in the aspect of the benefits of using electronic media, the item was that of reducing the gap between provision of education in urban and rural areas resulting in creating more equity among learners; (4) in the aspect of the support from the administrators, the item was that of the need for the administrator's support in acquisition of appropriate aids and technological media; and (5) in the aspect of self-development of the teachers, the item was that on the needs of teachers to obtain new knowledge and experience concerning technology.

Keywords: Needs, Electronic media, Instruction, Primary education

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7 The 7th STOU National Research Conference

บทนำ

ปัจจุบันความก้าวหน้าทางด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมไปถึงการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบต่างๆ ได้รับการพัฒนามากขึ้นอย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว เนื่องจากว่าปัจจุบันคอมพิวเตอร์และซอฟต์แวร์ ได้มีการสนับสนุนรูปแบบการเรียนในระบบมัลติมีเดียมากขึ้น จึงสามารถสร้างสื่อจากคอมพิวเตอร์ได้ง่าย (นาคยา ปิณฑานนท์ และคณะ, 2542, น.152)

สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นสื่อการเรียนการสอนที่เกิดจากวิวัฒนาการของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารโทรคมนาคม การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการเรียนการสอนจะออกมาในลักษณะของสื่อประสมหรือมัลติมีเดีย (Multimedia) แสดงผลออกมาหลายรูปแบบตามที่ตั้งโปรแกรมไว้ เช่น แสดงผลออกมาเป็นเสียง เป็นภาพและภาพเคลื่อนไหว สามารถให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ได้ จึงทำให้เนื้อหาในบทเรียนมีความน่าสนใจมากขึ้น การนำสื่ออิเล็กทรอนิกส์ไปใช้ในการศึกษาก็จะเป็นการนำเอาเทคโนโลยีมาปรับปรุงการเรียนรู้เพื่อช่วยการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาของเด็กไทยโดยมีเป้าหมายหลักเพื่อช่วยเปลี่ยนสังคมไทยไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2545, น. 1) สื่ออิเล็กทรอนิกส์จึงนับว่ามีบทบาทสำคัญเป็นอย่างมากด้านการศึกษาทุกระดับ ในฐานะเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการถ่ายทอดเนื้อหาสาระความรู้ด้วยกระบวนการต่างๆ ที่หลากหลายไปสู่กลุ่มเป้าหมายที่มีความต้องการต่างกัน (รักศักดิ์ เลิศคงคาพิทย์, 2551, น.20) และเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยแก้ปัญหาทางการศึกษาด้านการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน รวมถึงทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้น่าสนใจอีกด้วย (ชัยยุทธ ชัยปัญญา, 2556, น.35) ดังนั้น สถานศึกษาจึงต้องเสริมสร้างให้ผู้เรียนได้รับโอกาสอันพึงที่จะควรได้รับในการพัฒนาศักยภาพตามวัย โดยการเรียนรู้จำเป็นต้องมีพื้นฐานที่เหมาะสม ซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องช่วยกันสร้างพื้นฐาน เพื่อช่วยให้ประเทศก้าวสู่สังคมแห่ง การเรียนรู้ กล่าวคือ ครูและสถานศึกษา ต้องมีความพร้อมและสามารถที่จะนำเอาคอมพิวเตอร์และระบบอินเทอร์เน็ตไปใช้ได้อย่างเหมาะสมและเต็มตามศักยภาพ โดยใช้เป็นเครื่องมือที่ส่งเสริมการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพเพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2548-ก : 2-46)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ได้เห็นความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพด้านการเรียนการสอนของสถานศึกษาในสังกัด เพื่อยกระดับมาตรฐานความสำเร็จอย่างต่อเนื่อง โดยแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน โดยการอบรมพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ และสนับสนุนด้านการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์อันส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งจากผลการดำเนินงานที่ผ่านมา พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กมีผลการประเมิน O-NET ใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ปีการศึกษา 2556 ร้อยละ 36.39 ส่วนปีการศึกษา 2557 ร้อยละ 39.92 สูงขึ้นร้อยละ 3.53 เนื่องจากมีการนำระบบการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมมาใช้ในโรงเรียนขนาดเล็ก ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นอย่างเด่นชัด ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 จึงได้มีแนวทางในการสนับสนุนให้สถานศึกษาในสังกัดนำสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

จากเหตุผลที่กล่าวมาแล้วข้างต้นผู้วิจัยจึงได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการนำสื่ออิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสทางเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้สูงขึ้น ดังนั้น จึงสนใจที่จะศึกษาความต้องการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนาระบบการเรียนการสอนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความต้องการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการเรียนการสอนของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7 The 7th STOU National Research Conference

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) ประชากรที่ศึกษา คือ ครูผู้สอนระดับประถมศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 จำนวน จำนวนครู 1,628 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 310 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยการสุ่มโรงเรียนที่อยู่ในอำเภอเมือง อำเภอบางน้ำเปรี้ยว อำเภอบางปะกง และอำเภอบ้านโพธิ์ ตามสัดส่วนจำนวนโรงเรียนในแต่ละอำเภอ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความต้องการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ (1) ข้อมูลทั่วไป (2) ความต้องการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการเรียนการสอนของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทราเขต 1 และ(3) ข้อเสนอแนะทั่วไป ซึ่งมีค่าความสอดคล้องของเนื้อหาของแบบสอบถาม (Index of Item-Objective Congruence: IOC) สูงกว่า 0.60 ทุกข้อ และมีค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.92 ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลในช่วงเดือนมิถุนายน ถึงเดือน สิงหาคม 2560 ส่งแบบสอบถามจำนวน 310 ฉบับ ได้รับคืน 310 ฉบับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไป ครูผู้สอนระดับประถมศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากที่สุด ร้อยละ 69.4 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มากที่สุด ร้อยละ 69.7 การศึกษาจบปริญญาตรี มากที่สุด ร้อยละ 78.1 มีประสบการณ์การสอน 5-10 ปี มากที่สุด ร้อยละ 44.5 เป็นครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศมากที่สุด ร้อยละ 27.1 และโรงเรียนมีการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์มากที่สุด ร้อยละ 94.8

2. ความต้องการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการเรียนการสอนของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทราเขต 1 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.28) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความต้องการอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในแต่ละด้าน ได้แก่ (1) ประเภทของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้เพื่อการเรียนการสอน คือ แผ่นวีซีดีและแผ่นดีวีดี (2) วัตถุประสงค์ของการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ คือ เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้ได้ง่ายและสะดวก (3) ประโยชน์ของการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ คือ ช่วยลดช่องว่าง ระหว่างการศึกษาในเมืองและชนบท สร้างความเท่าเทียมกันระหว่างผู้เรียน (4) การสนับสนุนของผู้บริหาร คือ ต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนจัดหาวัสดุ อุปกรณ์และสื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสม และ (5) การพัฒนาตนเองของครู คือ ครูต้องการแสวงหาความรู้และประสบการณ์ใหม่ๆเกี่ยวกับเทคโนโลยี ดังแสดงในตารางที่ 1-6

ตารางที่ 1 จำนวนร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับความต้องการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (n = 310)

ด้านที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1	ประเภทของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้เพื่อการเรียนการสอน	4.18	0.25	มาก
2	วัตถุประสงค์ของการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการเรียนการสอน	4.41	0.51	มาก
3	ประโยชน์ของการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการเรียนการสอน	4.48	0.43	มาก
4	การสนับสนุนของผู้บริหารในการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการเรียนการสอน	4.14	0.36	มาก
5	การพัฒนาตนเองของครูผู้สอนในการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการเรียนการสอน	4.28	0.45	มาก
รวม		4.30	0.28	มาก

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7
The 7th STOU National Research Conference

ตารางที่ 2 จำนวนร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับความต้องการด้านประเภทของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (n = 310)

ข้อที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1	หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book)	4.59	0.60	มากที่สุด
2	บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI)	4.59	0.57	มากที่สุด
3	ซอฟต์แวร์เพื่อการผลิตสื่ออิเล็กทรอนิกส์	4.49	0.66	มาก
4	แผ่นวีซีดี/แผ่นดีวีดี ประกอบการเรียนการสอน	4.71	0.61	มากที่สุด
5	บทเรียนออนไลน์ e-learning	4.55	0.68	มากที่สุด
6	ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ E-Mail	4.49	0.63	มาก
7	Google	4.62	0.61	มากที่สุด
8	YouTube	4.62	0.96	มากที่สุด
9	Facebook	4.46	0.67	มาก
10	Line	4.30	0.94	มาก
11	Twitter	3.25	1.16	ปานกลาง
12	Skype	3.21	0.96	ปานกลาง
13	วิทยุผ่านระบบอินเทอร์เน็ต	3.30	0.95	ปานกลาง
14	โทรศัพท์ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต	3.47	1.17	ปานกลาง
15	รายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา	4.36	0.77	มาก
16	รายการวิทยุเพื่อการศึกษา	3.44	1.11	ปานกลาง
17	เครื่องคอมพิวเตอร์	4.61	0.59	มากที่สุด
18	เครื่องเล่นซีดี (CD) ดีวีดี (DVD)	4.45	0.69	มาก
19	เครื่องฉายภาพโปรเจคเตอร์ (Projector)	4.41	0.87	มาก
20	เครื่องฉายภาพวัสดุสามมิติ (Visualization)	3.70	1.07	มาก
21	กระดานอัจฉริยะ (Active Board)	3.93	1.07	มาก
22	ชุดเครื่องเสียงลำโพง	4.49	0.72	มาก
รวม		4.18	0.25	มาก

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7
The 7th STOU National Research Conference

ตารางที่ 3 จำนวนร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับความต้องการด้านวัตถุประสงค์ของการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (n = 310)

ข้อที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1	เพื่อให้ นักเรียน เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง	4.51	0.64	มากที่สุด
2	เพื่อให้ นักเรียน เรียนรู้ได้ง่ายและสะดวกขึ้น	4.58	0.60	มากที่สุด
3	เพื่อกระตุ้นให้ นักเรียน มีความสนใจในบทเรียนตลอดเวลา	4.52	0.65	มากที่สุด
4	เพื่อให้ นักเรียน ได้เรียนรู้จากสื่อที่หลากหลายมากขึ้น	4.50	0.69	มากที่สุด
5	เพื่อให้ นักเรียน เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และกล้าแสดงออก	4.38	0.68	มาก
6	เพื่อสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียนการสอน	4.18	0.81	มาก
7	เพื่อใช้เป็นสื่อเสริมในการสอนเพิ่มเติม	4.37	0.72	มาก
8	เพื่อใช้เป็นสื่อเติมจากวิธีการสอนในลักษณะอื่นๆ	4.29	0.74	มาก
9	เพื่อใช้เป็นสื่อหลักในการสอนโดยตรง	4.34	0.71	มาก
รวม		4.41	0.51	มาก

ตารางที่ 4 จำนวนร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับความต้องการด้านประโยชน์ของการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (n = 310)

ข้อที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1	ช่วยให้การจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น	4.45	0.67	มาก
2	ช่วยให้ผู้สอนสามารถตรวจสอบความก้าวหน้าพฤติกรรมกรเรียนของผู้เรียนได้ตลอดเวลา	4.59	0.57	มากที่สุด
3	ช่วยเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ และทักษะใหม่ ๆ รวมทั้งเนื้อหาที่มีความทันสมัยของผู้เรียนให้มากขึ้น	4.48	0.65	มาก
4	ช่วยลดช่องว่างระหว่างการศึกษาในเมืองและชนบท สร้างความเท่าเทียมกันระหว่างผู้เรียน	4.70	0.61	มากที่สุด
5	ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ตามความถนัด และความสนใจของตนเอง (self-paced learning)	4.48	0.70	มาก
6	ช่วยให้ครูผู้สอนมีช่องทางในการถ่ายทอดเนื้อหาที่หลากหลายมากขึ้น	4.26	0.85	มาก
7	ช่วยเพิ่มพูนความรู้และเป็นช่องทางหาความรู้เพิ่มเติมของครูผู้สอน	4.26	0.72	มาก
รวม		4.48	0.43	มาก

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7
The 7th STOU National Research Conference

ตารางที่ 5 จำนวนร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับความต้องการด้านการสนับสนุนของผู้บริหารในการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (n = 310)

ข้อที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1	การสนับสนุนจัดหาวัสดุอุปกรณ์และสื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสมและเพียงพอเพื่อการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ	4.50	0.61	มากที่สุด
2	การพัฒนาผู้สอนให้มีความรู้และทักษะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์	4.40	0.68	มาก
3	การจัดสรรงบประมาณ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้แก่ครูในโรงเรียน	4.08	1.02	มาก
4	การจัดอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ และเอื้อต่อการเรียนรู้	4.20	0.78	มาก
5	การสนับสนุนระบบอินเทอร์เน็ตที่มีความเร็วสูง	3.90	0.92	มาก
6	การสนับสนุนระบบวิดีโอคอนเฟอร์เรนซ์	3.04	1.11	ปานกลาง
7	การสนับสนุนระบบการศึกษาผ่านดาวเทียม	4.19	0.74	มาก
8	การสนับสนุนให้มีห้องปฏิบัติการเพื่อผลิตสื่อการเรียนการสอน	4.29	0.66	มาก
9	การสนับสนุนวิทยากรหรือผู้ที่มีความรู้ ความชำนาญ เพื่อให้คำปรึกษา แนะนำในการเลือกใช้หรือผลิตสื่ออิเล็กทรอนิกส์อย่างถูกต้องและเหมาะสม	4.43	0.70	มาก
10	การดำเนินการกำกับติดตาม และประเมินผลเกี่ยวกับการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ของผู้สอนอย่างสม่ำเสมอ	4.39	0.74	มาก
รวม		4.14	0.36	มาก

ตารางที่ 6 จำนวนร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับความต้องการด้านการพัฒนาตนเองของครูผู้สอนในการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (n = 310)

ข้อที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1	แสวงหาความรู้และประสบการณ์ใหม่ๆเกี่ยวกับเทคโนโลยีเพื่อสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้	4.50	0.54	มากที่สุด
2	การพัฒนาตนเองด้าน ICT เพื่อให้เกิดความรู้ความชำนาญ	4.43	0.65	มาก
3	การจัดฝึกอบรมภายในสถานศึกษาเกี่ยวกับการใช้หรือผลิตสื่ออิเล็กทรอนิกส์อย่างต่อเนื่อง	4.44	0.62	มาก
4	เข้าร่วมการฝึกอบรมกับหน่วยงานอื่นเกี่ยวกับการใช้หรือผลิตสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทุกครั้งที่มีการจัดฝึกอบรม	4.33	0.66	มาก
5	เข้าศึกษาดูงาน/การจัดนิทรรศการของหน่วยงานหรือสถานศึกษาอื่นที่เกี่ยวข้องกับสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อเตรียมความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของวิทยาการต่างๆ	3.67	1.00	มาก
รวม		4.28	0.36	มาก

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7

The 7th STOU National Research Conference

อภิปรายผลการวิจัย

ครูผู้สอนระดับประถมศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากที่สุด มีอายุระหว่าง 31-40 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์การสอน 5-10 ปี สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมากที่สุด และโรงเรียนส่วนใหญ่มีการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ความต้องการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการเรียนการสอนของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 มีข้อควรอภิปรายผลดังนี้

(1) ด้านประเภทของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พบว่า ครูมีความต้องการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ประเภทแผ่นวีซีดี/แผ่นดีวีดี ประกอบการเรียนการสอนมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากแผ่นวีซีดี/แผ่นดีวีดี ประกอบการเรียนการสอน ใช้บรรจุเนื้อหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนที่สามารถจัดทำและใช้ได้ด้วยตนเอง โดยสามารถใส่ได้ทั้งข้อมูลภาพ เสียง ตลอดจนภาพเคลื่อนไหวลงในแผ่น ซึ่งสะดวกต่อการบำรุงรักษา จัดเก็บและเคลื่อนย้าย และใช้กับเครื่องมืออุปกรณ์ที่ไม่ยุ่งยาก โดยครูสามารถใช้เป็นเครื่องมือหรือช่องทางในการถ่ายทอดเนื้อหาความรู้ไปสู่ผู้เรียนได้ง่ายขึ้น อีกทั้งยังสามารถย้อนกลับไปเริ่มเนื้อหาเดิมได้ตลอดเวลา สอดคล้องกับ กิดานันท์ มลิทอง (2540, น.79) กล่าวว่า สื่อภาพและเสียง เช่น เทปบันทึกเสียง วีดิทัศน์ วีซีดี ดีวีดี ซึ่งบรรจุเนื้อหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน เป็นเครื่องมือหรือช่องทางสำหรับการทำให้การสอนของผู้สอนส่งไปถึงผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้ได้ง่ายตามวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายที่ผู้สอนวางไว้ได้เป็นอย่างดี อีกทั้งยังสอดคล้องกับเอกวิทย์ แก้วประดิษฐ์ (2545, น.309) กล่าวว่า สื่ออิเล็กทรอนิกส์จะรวมเอาคุณลักษณะเด่นของสื่อประเภทอื่น ๆ มารวมอยู่ในตัวเดียวกัน คือ สามารถแสดงภาพ ภาพเคลื่อนไหว สีสด เสียง เมื่อสร้างเสร็จแล้วสามารถเก็บไว้ในแผ่นวีซีดี/แผ่นดีวีดี จึงสะดวกต่อการพกพาสะดวกต่อการนำไปใช้สอนในที่อื่น ไม่ยุ่งยากในการบำรุงรักษาเหมือนสื่อชนิดอื่นๆ เพราะเนื้อหาวิชาที่จะเรียนถูกเก็บไว้ในแผ่นวีซีดี/แผ่นดีวีดี หรือถูกเก็บไว้ในเครื่องแล้วโอกาสสูญหายหรือชำรุดมีน้อยเมื่อเทียบกับสื่ออื่นๆ

(2) ด้านวัตถุประสงค์ของการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ พบว่า ครูมีความเห็นว่าวัตถุประสงค์ของการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการเรียนการสอน คือ เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้ได้ง่ายและสะดวกขึ้นมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากการนำสื่ออิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการเรียนการสอนช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง โดยไม่จำกัดเวลา ไม่จำกัดชั้นเรียน อายุและวัยของผู้เรียน อีกทั้งยังช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหาบทเรียนที่ยากซับซ้อนได้ง่ายขึ้นในระยะเวลาสั้นๆ และช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนสนุกกับการเรียนมากขึ้นด้วย สอดคล้องกับชุมพวงศ์ ไทยอุบลมภ์ (2545, น. 26-28) กล่าวว่า รูปแบบการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ที่มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสื่ออิเล็กทรอนิกส์สมัยใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้โดยไม่จำกัดเวลา และสถานที่ เอกวิทย์ แก้วประดิษฐ์ (2545, น.309) กล่าวว่า การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น และ กิดานันท์ มลิทอง (2540, น.88) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ที่สำคัญของการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ คือ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ เรียนรู้ได้ง่าย เข้าใจสิ่งที่ยุ่งยากซับซ้อนในเนื้อหาวิชาได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว

(3) ด้านประโยชน์ของการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ พบว่า ครูส่วนใหญ่เห็นว่าการนำสื่ออิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการเรียนการสอนช่วยลดช่องว่างระหว่างการศึกษาในเมืองและชนบทสร้างความเท่าเทียมกันมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นเครื่องมือสำคัญในการถ่ายทอดเนื้อหาความรู้ไปสู่ผู้เรียนได้ทุกที่ทุกเวลา รวมทั้งยังช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนครู ตลอดจนลดความไม่เท่าเทียมทางการศึกษาในโรงเรียนที่ห่างไกล การเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์จึงเป็นการเปิดกว้างสำหรับการเรียนรู้และขยายขอบเขตของการศึกษาได้อย่างกว้างไกล สอดคล้องฮิมสตรา (Hiemstra, 1977) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้โดยนำสื่อเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการจัดการเรียนรู้ เป็นการสร้างโอกาส และความเท่าเทียมให้กับผู้เรียน เป็นการจัดการเรียนรู้ในลักษณะที่เปิดกว้างให้กับผู้เรียนและผู้สนใจได้มีโอกาสแสวงหาความรู้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ รวมทั้งเปิดโอกาสให้สามารถเรียนรู้ร่วมกันได้ และศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (2544, น. 6-9) กล่าวว่า ประโยชน์ของการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ช่วยลดช่องว่างระหว่างการศึกษาในเมือง และชนบท สร้างความเท่าเทียมกันและกระจายโอกาสทางการศึกษาให้แก่เด็กในชนบท

(4) ด้านการสนับสนุนของผู้บริหารในการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ พบว่า ครูมีความต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนจัดหาวัสดุอุปกรณ์และสื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสมและเพียงพอเพื่อการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพราะโรงเรียนส่วนใหญ่ยัง

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7 The 7th STOU National Research Conference

ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์และสื่อเทคโนโลยีที่ช่วยในการจัดการเรียนการสอน โดยการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้น ครูผู้สอนต้องมีสื่อการสอนที่หลากหลาย วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพียงพอกับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองอย่างสูงสุดเต็มตามศักยภาพของแต่ละคน อีกทั้งยังสอดคล้องกับประยงค์ เนาบุตร (2555, น. 3-40) กล่าวว่า การสนับสนุนการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ เป็นบทบาทและความรับผิดชอบอย่างหนึ่งของผู้บริหารสถานศึกษา เพราะสื่อและเทคโนโลยีจะช่วยให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนหรือจัดกิจกรรมสนับสนุนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และตอบสนองความต้องการของนักเรียนเป็นรายบุคคล และทิตนา แหมมณี (2542, น. 14-15) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมผู้เรียนเป็นสำคัญนั้น ผู้บริหารจะต้องให้การสนับสนุนในด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์และแหล่งการเรียนรู้อย่างพอเพียง เพื่อให้ครูได้พัฒนาการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามความสามารถทั้งด้านความรู้ จิตใจ อารมณ์และทักษะต่างๆ

(5) ด้านการพัฒนาตนเองของครูผู้สอนในการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ พบว่า ครูมีความต้องการพัฒนาตนเองในการแสวงหาความรู้และประสบการณ์ใหม่ๆเกี่ยวกับเทคโนโลยี เพื่อสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนโยบายกระทรวงศึกษาธิการที่ส่งเสริมการพัฒนาครูให้มีคุณภาพเหมาะสมกับวิชาชีพชั้นสูง ครูจึงต้องพัฒนาตนเองในด้านเทคโนโลยี เพื่อให้สามารถจัดการเรียนรู้ได้เหมาะสมต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนทำให้ครูต้องปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนรู้จากรูปแบบดั้งเดิมที่ครูเคยชินจากการเป็นผู้สั่งสอนให้เป็นผู้ช่วยเหลือสนับสนุน ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีสื่อการสอนที่สร้างความสนใจสำหรับผู้เรียน ครูจึงต้องแสวงหาความรู้ ประสบการณ์ และทางเลือกใหม่ๆที่ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น สอดคล้องกับณัณศอรณ นิลอรุณ (2553, น. 35) ได้เสนอแนวคิดด้านการพัฒนาบุคลากร ซึ่งเป็นการพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถและการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยจัดหลักสูตรฝึกอบรมและการเปิดโอกาสให้ครูสามารถในการใช้เทคโนโลยี เช่น การสร้างความตระหนัก พัฒนาความรู้และทักษะพื้นฐานเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีต่างๆ การใช้ซอฟต์แวร์ประยุกต์และสื่อการเรียนรู้ที่สามารถเข้าถึงได้ หรือการใช้ซอฟต์แวร์ใหม่ๆ

ข้อเสนอแนะ

1. ควรสำรวจสภาพ ปัญหาการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการเรียนการสอนของครูผู้สอน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 และ2) ควรสำรวจแนวทางการพัฒนาการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการเรียนการสอนของครูผู้สอน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1

เอกสารอ้างอิง

- กิดานันท์ มลิทอง. (2540). *เทคโนโลยีการศึกษาร่วมสมัย*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นาคยา ปิลันธนาพันธ์ และคณะ. (2542). *การศึกษามาตรฐานแนวคิดสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: แม็ค.
- ชัยยุทธ ชัยปัญญา. (2556). *ผลการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านบทเรียนสื่ออิเล็กทรอนิกส์วิชาคอมพิวเตอร์ของนักเรียนโรงเรียนนายนสิบทหารบกค่ายธนะรัชต์*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). (หลักสูตรและการสอน) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- ขุนทด พงศ์ ไทยอุบลรัตน์. (2545). *รูปแบบการเรียนการสอนแบบใหม่*. นิตยสาร DVM. 3, 12 (2), 26 – 28
- ณัณศอรณ นิลอรุณ. (2553). *การพัฒนาระบบการจัดการความรู้ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แหมมณี. (2542). *การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง: โมเดล ชิปปา (CIPPA MODEL)*. *วารสารครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย*, 27(3), 1-17.
- ประยงค์ เนาบุตร (2555). *ภารกิจของสถานศึกษา*. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการจัดและบริหารองค์การทางการศึกษา* (หน่วยที่ 3). สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. นนทบุรี: ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7
The 7th STOU National Research Conference

- รักศักดิ์ เลิศคงคาทิพย์. (2551). Learning Object สื่อดิจิทัลสำหรับการเรียนการสอน e-Learning. *บรรณสารมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*, 1(6) : 20-29.
- ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ. (2545). รายงานผลการสำรวจกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย ปี 2544. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขานุการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). รายงานสถานภาพและความพร้อมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาทั่วประเทศ. กรุงเทพฯ: องค์การค้ำของคุรุสภา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2548). *มาตรฐานการศึกษาของชาติ*, กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- เอกวิทย์ แก้วประดิษฐ์. (2545). เทคโนโลยีการศึกษาหลักการและแนวคิดสู่ปฏิบัติ. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- Hiemstra, R. (1997). *Self-directed learning*. In *The International Encyclopedia of Education* (2nd ed.). Great Britain: Wheaton Ltd, Exeter.

